

09. ročník matematické olympiády

II. Zpráva a hodnocení výsledků jednotlivých kol soutěže

In: Rudolf Zelinka (editor): 09. ročník matematické olympiády. Zpráva o řešení úloh ze soutěže konané ve školním roce 1959-1960. (Czech). Praha: Státní pedagogické nakladatelství,

Terms of use:

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/404488>
Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

II. ZPRÁVA A HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ JEDNOTLIVÝCH KOL SOUTĚŽE

A. SOUTĚŽ I. KOLA

1. Tabulky č. 1 a 2 přehledně informují o počtu účastníků I. kola, a to těch, kteří řešili předepsaný počet úloh a jejichž řešení byla předložena výborům MO; tabulky nepodechycují ty žáky, kteří soutěž I. kola nedokončili. Účast v kategoriích A až C byla slabší než v předchozím ročníku, kdy se soutěže účastnilo 4400 žáků, z nichž 1700 bylo úspěšných. Menší účast lze zčásti odůvodnit i opatřením ústředního výboru MO, že totiž výbory MO mohou ze závažných důvodů (škola má jiné osnovy) zařadit žáky do nižší kategorie; to se uplatnilo zvláště u žáků 9. ročníků.

2. Okolnostmi, které nepříznivě působí na průběh soutěže, zabývaly se zevrubně dvě schůze ústředního výboru MO. Především to je řada mimoškolských akcí, které kladou na žáky po všech stránkách značné nároky. Žáci pak pracují povrchně, jsou netrpěliví a nedovedou překonávat nesnáze, očekávají podněty a vedení ze strany učitele, i když je v jejich silách pracovat samostatně. Rovněž se zpravidla neodučí osnovami předepsaný celkový roční počet vyučovacíh hodin, učitel nemůže učivo důkladně procvičit,

Tabulka č. 2

*Přehled počtu účastníků I. kola podle krajů
v kategorii D*)*

KRAJ	Kategorie D	
	P	U
Praha - město	569	265
Praha - venkov	741	473
České Budějovice	1028	522
Plzeň	653	430
Karlovy Vary	661	323
Ústí nad Labem	419	265
Liberec	717	321
Hradec Králové	539	334
Pardubice	584	315
Jihlava	535	344
Brno	1779	961
Olomouc	899	558
Gottwaldov	777	491
Ostrava	1035	521
Bratislava - město	87	49
Bratislava - venkov	667	278
Nitra	531	298
Banská Bystrica	676	425
Žilina	774	348
Košice	323	224
Prešov	271	132
Celkem	14 265	7877

*) P = počet všech účastníků, U = počet úspěšných řešitelů

shrnout, popřípadě zopakovat. Fyzikální olympiáda také odčerpala řadu zdatných žáků. ÚVMO však doporučuje všem spolupracovníkům, zvláště referentům MO na školách, aby dovolili žákům účastnit se obou soutěží jen zcela výjimečně; je tu nebezpečí, že žáci budou přetěžováni a vedle toho, že jejich práce nebude dosti kvalitní, jak si to povaha obou soutěží vyžaduje. Na závěr svého jednání se v květnu 1960 usnesl ÚVMO hledat různé cesty, jak pomáhat účastníkům soutěže při doplňování a prohlubování jejich vědomostí a vychovávat z nich průbojně a houževnaté žáky. Vedle zavedení šesti přípravných úloh (vedle šesti soutěžních úloh I. kola) je to zavedení tzv. přípravných přednášek, a to od školního roku 1960/61; pořádají je pro účastníky kategorie A až C pobočky Jednoty čs. matematiků a fyziků a krajské výbory MO. Též některé okresní výbory MO se chystají pomáhat žákům při zdolávání nesnází v soutěži. Jinak je třeba konstatovat, že soutěž v kategorii D měla značný přírůstek v počtu účastníků (v předchozím ročníku z 11 400 účastníků I. kola bylo 5900 úspěšných); procento úspěšných řešitelů poněkud stouplo. Požadavky na tuto kategorii jsou ovšem odlišné od prvních tří kategorií, což vyplývá z výchovného a propagačního poslání kategorie D.

3. Přestože se matematická olympiáda na značném počtu škol stala tradiční, přece jsou dosud školy, kde

se této soutěži dostává malé podpory, i když na nich studují žáci, kteří mají zřejmě značné matematické nadání. Soutěž se však postupně dostává i do těchto škol a je naděje, že společným úsilím všech pořadatelů soutěže se podaří tuto situaci postupně odstranit. Jisto je, že tam, kde matematické vyučuje kvalifikovaný a zkušený učitel, je o soutěž značný zájem; někdy je až podivuhodné s jakou houževnatostí a zájmem se někteří žáci věnují zvýšenému studiu matematiky v rámci naší soutěže.

B. SOUTĚŽ II. KOLA

1. Přehled o účasti a výsledcích, pokud jde o počet žáků, podávají tabulky 3 a 4. Celkový počet účastníků II. kola v kategoriích A až C je o málo menší než v předchozím ročníku, přestože řada žáků z důvodů již dříve uvedených soutěží v nižší kategorii, než přísluší jejich třídě; počet úspěšných řešitelů (i procento úspěšných řešitelů z celkového počtu účastníků II. kola) je značně nižší. Zmínka o příčinách tohoto jevu, jakož i o opatřeních ústředního výboru MO, je uvedena v předchozí části této zprávy. V kategorii D je však situace celkem táž jako v předchozích ročnících; tendencí je tu spíše zvyšovat po všech stránkách požadavky na výkony soutěžících, což je uplatněno i ve stále celostátně rovnoměrnější klasifikaci:

Tabulka 3

*Přehled počtu účastníků II. kola podle krajů
v kategoriích A, B, C*)*

KRAJ	Kate- gorie A		Kate- gorie B		Kate- gorie C		Celkem	
	P	U	P	U	P	U	P	U
Praha-město	50	6	28	7	56	25	134	38
Praha-venkov	13	8	11	7	8	—	32	15
České Budějovice	16	4	18	4	39	11	73	19
Plzeň	25	9	12	1	20	2	57	12
Karlovy Vary	19	1	4	—	15	3	38	4
Ústí n. Labem	12	5	21	10	22	15	55	30
Liberec	9	1	4	1	19	4	32	6
Hradec Králové	32	12	28	20	48	17	108	49
Pardubice	15	4	7	1	12	6	34	11
Jihlava	45	23	35	23	29	24	109	70
Brno	72	22	56	9	59	29	187	60
Olomouc	36	9	26	8	31	12	93	29
Gottwaldov	15	4	21	1	38	8	74	13
Ostrava	22	6	21	3	27	7	70	16
Bratislava-město	25	2	16	1	34	3	75	6
Bratislava-venkov	13	2	7	—	21	9	41	11
Nitra	27	3	28	1	17	8	72	12
Banská Bystrica	21	3	13	1	25	3	59	7
Žilina	21	5	15	6	45	12	81	23
Košice	8	1	5	—	9	1	22	2
Prešov	6	—	11	3	20	5	37	8
Celkem	502	130	387	107	594	204	1483	441

*) P = celkový počet účastníků, U = počet úspěšných řešitelů

Tabulka 4

*Přehled počtu účastníků II. kola
podle krajů v kategorii D*)*

KRAJ	Kategorie D	
	P	U
Praha-město	203	132
Praha-venkov	353	272
Č. Budějovice	390	240
Plzeň	347	262
Karlovy Vary	208	125
Ústí n. Labem	234	139
Liberec	288	182
Hradec Králové	283	208
Pardubice	270	215
Jihlava	205	169
Brno	636	306
Olomouc	402	271
Gottwaldov	407	338
Ostrava	403	276
Bratislava-město	32	25
Bratislava-venkov	223	129
Nitra	247	148
Banská Bystrica	316	240
Žilina	296	213
Košice	167	147
Prešov	132	98
Celkem	6042	4135

*) P = počet všech účastníků, U = počet úspěšných řešitelů

Kdo viděl účastníky II. kola kategorie D při práci, podivuje se tomu, s jakou radostí, nadšením a úsilím se tito nejmladší a dosud nezkušení účastníci soutěže snaží vyjít ze soutěže úspěšně.

Zkušenosti ukazují, že většina nadaných žáků, kteří prošli II. kolem soutěže, se i v příštím ročníku opět zúčastňují olympiády; tím se vliv soutěže na tyto žáky stává trvalým. A tak se jmény, která se vyskytují v pořadí úspěšných řešitelů II. kola v kategoriích B a C, se setkáváme opět v příštím ročníku. Někteří z nich se pokoušejí se svolením krajského výboru MO o úspěch i v kategorii vyšší, než je ta, do níž svou třídou náleží; je zajímavé, že většina z těchto žáků má značné úspěchy.

2. Úspěšní řešitelé II. kola dostali od výboru MO pochvalné uznání a nejlepší z nich dostali od krajských a okresních výborů MO věcné ceny, zvláště knižní (většinou odborné povahy).

Pro účastníky II. kola v kategoriích B, C tímto kolem soutěž končí (stejně jako pro kategorii D); uvádíme dále jmenný seznam nejlepších deseti řešitelů z obou těchto kategorií podle starého územního rozdělení státu.

Pořadí úspěšných řešitelů II. kola v kategoriích B, C

J = jedenáctiletá střední škola, kterou někde neuvádíme;

P = průmyslová škola; Pg = pedagogická škola;
Dsš = dvanáctiletá střední škola.

Praha město

B. Jech Tomáš, Praha 1; Groda Alexandr, Praha 3; Fiala Miroslav, Praha 14; Kretschmer Michal, Praha 13; Pancíř Jiří, Praha 16; Veselý Karel, Praha 6; Výborný Zdeněk, Praha 5.

C. Durdil Jiří, Praha 3; Ibllová Libuše, Praha 5; Stárková Marta, Praha 5; Friedová Jitka, Praha 11; Kopecký Ivan, Praha 6; Liška Přemysl, Praha 6; Rusá Alexandra, Praha 6; Schwank Petr, Praha 14; Splavcová Věra, Praha 14; Vodičková Ludmila, Praha 12.

Pražský kraj

B. Hrbáček, Nymburk.

Kraj Budějovický

B. Žofka Jan, dsš, Písek; Lusk Jan, 2. J, České Budějovice; Johanna Václav, Vodňany; Moravec Václav, 2. J, České Budějovice.

C. Moravcová Irena, P, Písek; Hora Jan, dsš, Tábor; Cvach Jaroslav, dsš, Soběslav; Švec Antonín, P, Č. Budějovice; Voráčková Jaroslava, 3. J, Č. Budějovice; Kabourková Jitka, dsš, Strakonice; Živná

Jana, 3. J, České Budějovice; Šišková Jaroslava, dsš, Strakonice; Pekárková Alena, dsš, Strakonice; Křížek A., P, Č. Budějovice.

Kraj Plzeňský

B. Vaníček Milan, P, Plzeň.

C. Vacek Jiří, dsš, Plzeň; Šefrna František, Blatná.

Kraj Karlovarský

C. Žáček Josef, dsš, Cheb; Konopásek Petr, dsš, Karlovy Vary; Barborková Mirka, Planá u Mar. Lázní.

Kraj Ústecký

B. Starý Petr, dsš, Ústí n. Labem; Lukšan L., Ústí n. Labem; Koten A., P, Ústí n. Labem; Thorovský C., dsš, Ústí n. Labem; Neuhöfer Z., dsš, Chomutov; Franče Jiří, Litoměřice; Šíma S., P, Děčín VI; Vaněk Z., 2. J, Teplice; Tymiach A. J., Litoměřice; Velek V., P, Děčín VI.

C. Vorlíčková M., Ústí n. Labem; Nohová Hana, Ústí n. Labem; Šidloch Petr, 1. dsš, Chomutov; Konečný Jiří, P, Děčín VI; Novotný Jiří, P, Most; Majer Josef, dsš, Most; Hladík Vladimír, Litoměřice; Poncar Jaroslav, Litoměřice; Klepiš Petr, dsš, Most; Kulík Jiří, dsš, Chomutov.

Kraj Liberecký

B. Doubravský Jiří, Mnichovo Hradiště.

C. Fejtková Pavla, Liberec; Šoltys Dušan, Liberec; Stehlík Jaroslav, Liberec; Čmelík Jiří, Liberec.

Kraj Hradecký

B. Vostrý Jaromír, dsš, Jičín; Friml Leoš, Kostelec n. Orł.; Chalupná Jana, Kostelec n. Orł.; Hofman Augustin, Trutnov; Kozáková Zdenka, dsš, Jičín; Losa Milan, Trutnov; Samek Vladimír, Trutnov; Měšťanová Jana, dsš, Jičín; Pojkarová Jana, dsš, Jičín; Zakouřil Oldřich, Trutnov.

C. Fučík Svatopluk, Hradec Králové; Přidal Jaroslav, Hradec Králové; Hrnčír František, Nová Paka; Petr Karel, Police n. Met.; Šimek Antonín, Police n. Met.; Izák Miroslav, Dobruška; Netuka Ivan, Hradec Králové; Brykner Zdeněk, Nová Paka; Fialová Marie, Rychnov n. Kněž.; Kratochvíl Jiří, Hradec Králové.

Kraj Pardubický

B. Pochobradský Pavel, dsš, Chrudim.

C. Kapička Aleš, dsš, Pardubice; Cupal Ivan, Česká Třebová; Hrdlička Milan, dsš, Pardubice; Ryšánová Hana, dsš, Litomyšl; Semerád Václav, dsš, Přelouč; Baborák Karel, Holice v Č.

Kraj Jihlavský

B. Svoboda Karel, Třebíč; Florian Miroslav, Třebíč; Bacík František, Ledec n. Sázavou; Večeřová Marta, Velké Meziříčí; Klouda Čestmír, Třebíč; Forejtová Berta, Pelhřimov; Mašátová Miloslava, Pacov; Fiřtová Miluše, Ledec n. Sázavou; Šrot František, Telč; Frey Zdeněk, Jihlava.

C. Mach Ivan, Dačice; Novák Vít, Pelhřimov; Pavlečka Ivan, Třebíč; Svobodová Naděžda, Jihlava; Urban Otmar, Třebíč; Piálek Miloslav, Třebíč; Poláček Jindřich, Třebíč; Tržil Karel, Kamenice n. Lipou; Maloušková Jana, Třebíč; Podhorský Miloslav, P. Žďár n. Sázavou.

Kraj Brněnský

B. Příkrý Karel, Vyškov; Horsák Ivan, dsš, Brno; Štefl Jiří, P, Brno; Švehla Josef, Vyškov; Trněný Stanislav, Vyškov; Doležal Ivan, Brno; Kalužík Svatopluk, Znojmo; Vrtílková Eva, Znojmo; Valentin Jiří, Brno.

C. Jičínský Miloš, P, Brno; Zelníček Jiří, Brno; Bendová Jitka, Brno; Sobotka Jan, Blansko; Stejskal Miloš, Brno; Dryšlová Jana, dsš, Blansko; Vrbík Jan, Vyškov; Košťál Lubor, dsš, Brno; Bartůšek Miroslav, Brno; Hudcová Zdeňka, Boskovice.

Kraj Olomoucký

B. Lukš Antonín, Olomouc; Novotný Jan, dsš, Olomouc; Jahnová Jitka, 1. J, Olomouc; Bradová Vlasta, Litovel; Bárta Josef, Šternberk; Pšeničková Věra, 1. J, Olomouc; Leznarová Jarmila, 1. J, Olomouc; Šabacká Helena, 1. J, Olomouc.

C. Znojilová Emilie, 2. J, Prostějov; Trávníček Jiří, Jeseník; Zdráhalová Vlasta, Zábřeh; Weiser Ivan, 1. J, Olomouc; Cerman Ivan, 1. J, Olomouc; Pospíšil Ivan, Přerov; Vašková Ladislava, Přerov; Novotná Jitka, Přerov; Kolářová Helena, Zábřeh; Studený Jaromír, Zábřeh.

Kraj Gottwaldovský

B. Novotná Marie, Rožnov p. R.

C. Vošek Lubomír, 1. dsš, Gottwaldov; Měchura František, Kyjov; Tregl Karel, Rožnov p. Radh.; Polák Alexandr, dsš, Hodonín; Sečkář Václav, dsš, Hodonín; Kublák Aleš, Vsetín; Kolouch Jaromír, P, Gottwaldov; Pflegrová Marie, P, Uherský Brod.

Kraj Ostravský

B. Borůvka Ladislav, P, Ostrava II; Šmuk Miroslav, dsš, Ostrava VIII; Grossman Pavel, Český Těšín.

C. Adámek Arnošt, P, Ostrava VII; Kunčický Petr,

P, Ostrava VII; Cymalowna Krystyna, Orlová; Jašková Anna, P, Kopřivnice; Muroňová Pavla, Místek; Škutová Olga, Místek; Machej Henryk, Orlová.

Bratislava město

B. Hágel Jozef, Bratislava.

C. Hatala Peter, dsš, Bratislava; Komrska Peter, P, Bratislava; Lesyk Pavol, dsš, Bratislava.

Kraj Bratislavský

C. Nemeček Miloš, dsš, Trenčín; Šebeková Zora, dsš, Trenčín; Záhradník Pavol, dsš, Trenčín; Matoušková Blanka, dsš, Trenčín; Grečner Dušan, Trenčín; Suchán Pavol, dsš, Trenčín; Vojtko Jozef, Skalica; Žarnayová Anna, dsš, Trenčín; Husárová Jana, dsš, Trenčín.

Kraj Nitranský

B. Švec Pavol, Šurany.

C. Bartovič Rudolf, Šurany; Klobučník Ivan, Šurany; Horváth Ladislav, Komárno; Krištof Ján, Levice; Szabová Zuzana, Levice; Ghilányi Alexander, Nitra; Germánová Tamara, Levice; Hoffmann Edgar, Levice.

Kraj Banskobystrický

B. Klibáni Stanislav, Zvolen.

C. Jánoš Jozef, P, Banská Štiavnica; Kakarová

Marta, Banská Štiavnica; Červenková Olga, Banská Štiavnica.

Kraj Žilinský

B. Šingliarová Božena, dsš, Dol. Kubín; Labušský Peter, P, Dubnica; Pastorek Aug., Čadca; Kardoš Ivan, P, Martin; Čuntala Pavol, P, K. N. Mesto; Harantová Jana, I. J, Žilina.

C. Fiala Juraj, P, Dubnica; Sivák Jozef, P. Dubnica; Rusnák Ivan, dsš, Ružomberok; Krupa Ján, dsš, Ružomberok; Cibulková Dana, Turč. Teplice; Hroš Vladimír, P, Pov. Bystrica; Füzy Dušan, dsš, Ružomberok; Kubašek Jozef, Trstená; Bystrický Kamil, P, Dubnica; Kozík Tomáš, P, Dubnica; Žilinský Frant., P, Pov. Bystrica; Rumlová Ludmila, P, Ružomberok.

Kraj Košický

C. Borecká Veronika, Rožnava.

Kraj Prešovský

B. Pavelka Dušan, 2. J, Prešov; Konečný Anton, dsš, Prešov; Trenkler Peter, dsš, Prešov.

C. A. Paločková, 2. J, Prešov; Matušová Olga, 2. J, Prešov; Krešňáková Marie, 2. J, Prešov; Lomová Anna, 2. J, Prešov.

C. SOUTĚŽ III. KOLA

1. Soutěže III. kola se účastnili skoro vesměs žáci 11. tříd středních škol; jeden žák byl z 10. třídy střední školy, tři žáci z průmyslových škol (dva ze čtvrtých ročníků, jeden ze třetího). Ze 64 pozvaných žáků (mezi nimi bylo 12 žákyň) se k soutěži dostavilo 62 žáků (mezi nimi 10 žákyň); dvě žákyně se ze závažných důvodů omluvily.

Ze 62 žáků, kteří se účastnili soutěže, bylo 42 úspěšných; z toho byli 2 žáci z průmyslových škol.

Z 10 žákyň, které se účastnily III. kola, se 4 žákyně zařadily mezi úspěšné řešitelky.

Nejlepších dvacet úspěšných řešitelů III. kola bylo prohlášeno vítězi IX. ročníku matematické olympiády; mezi nimi je jedna žákyně. Nejlepším a v pořadí prvním z vítězů je žák 4. ročníku průmyslové školy; druhým v pořadí je slovenský žák, který se později velmi čestně umístil v II. mezinárodní olympiádě v Rumunsku jako jeden ze dvou absolutních vítězů této soutěže. Při této mezinárodní soutěži se ukázalo, že všech 8 československých účastníků (bylo to 8 prvních vítězů III. kola IX. ročníku MO) skutečně představovalo naše nejlepší olympioniky; 6 z nich získalo ceny na mezinárodní olympiádě a oba zbývající rovněž podali hodnotná řešení, která snesla pro svou úplnost a obratnost i přísné porovnání s ře-

šeními účastníků ostatních zahraničních delegací na této mezinárodní soutěži.

Uvádíme dále pořadí vítězů III. kola IX. ročníku matematické olympiády.

POŘADÍ VÍTĚZŮ IX. ROČNÍKU MATEMATICKÉ OLYMPIÁDY (ŠKOL. ROK 1959/60)

1. *Petr Tomšů*, 4.b roč. průmyslové školy, Kopřivnice
2. *Ivan Korec*, 11.a tř. jsš, Partizánske
3. *Pavel Nosek*, 11.a tř. jsš, Hradec Králové
4. *Jiří Souček*, 11.a tř. 21. jsš, Na Santošce 1, Praha
16
5. *Josef Komrska*, 11. tř. jsš, Týn nad Vltavou
6. *Josef Kořenář*, 11. tř. jsš, Vodňany
7. *Jan Veselý*, 11.c tř. jsš, Ostrava I
8. *Ladislav Baran*, 11.b tř. dsš, Žilina
9. *Jiří Cihlár*, 11.a tř. jsš, Ústí nad Labem
10. *Petr Köhler*, 11.a tř. dsš, Ostrava II
11. *Oldřich Vajsar*, 11.a tř. jsš, Třebíč
12. *Pavel Bálek*, 11.a jsš, Chrudim
13. *Josef Kolář*, 11. jsš, Roudnice

14. *Milan Kubíček*, 11.b jsš, Trutnov
15. *Karel Wichterle*, 11.a jsš, Jeseník
16. *Vladislav Čápek*, 11.b jsš, Praha 1, Malá Strana
17. *Kristína Dudašková*, 11.b dsš, Bratislava-Trnávka
18. *Alois Klíč*, 11.b jsš, Boskovice
19. *Eduard Krumpolc*, 11.b jsš, Kyjov
20. *Kamil Sarka*, 11.a jsš, Žarnovica

2. Vítězové IX. ročníku MO obdrželi od ministerstva školství a kultury velmi hodnotné věcné ceny, a to podle jejich vlastního výběru. Vedle toho jim byly poukázány peněžní částky (až Kčs 250) na nákup odborné studijní literatury; seznam vhodných děl k nákupu literatury jim byl zaslán. Každý z vítězů dostal umělecky provedený čestný diplom, který podepsal ministr školství a kultury a dále předseda ústředního výboru matematické olympiády.